

ТОШКЕНТ ШАҲАР
МАҲАЛЛАЛАР
ИШНИ
МУВОФИҚЛАШТИРИШ
КЕНГАШИНИНГ
РУЗНОМАСИ
Ҳар ойда икки марта
чиқади.
«Тошкент оқшоми»
нашри.

Маҳалладош

Мукофот соҳиблари

ҲОРМАНГ, УБАЙДУЛЛА АКА!

ШУНДАЙ инсонлар борки, улар ўзларининг бутун борлигини фақат яхшилик қилишга бағишлаган бўлишиди. Улар фақат эл ташвиши, дарди билан яшайдилар. Бундай қалби дарё инсонлар билан суҳбатлашганимизда қалбинг меҳр-муҳаббатга, гурурга тўлади, ором олесан, киши. Ора-мизда шундай одамлар яшаётганидан яратганга шукроналар айтасан.

Ана шундай кишилардан бири — Убайдулла ака Сарсенбоев яқинда Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. Унинг таржимаи ҳоли оддийгина. 1947 йили Тошкент вилоятида туғилди. Урта мактабни аъло баҳолар билан битиргач, Тошкент политехникумига ўқишга кирди. Техникумдан кейин ҳарбий хизмат бурчини ўтаб қайтди. Аъло хизматлари эвазига «Шавкатли ҳарбий хизмати учун» медали кўксини беэоб турибди. Армиядан кейин пойтахтдаги 85-хунар-техника билим юртида махсус технология ва материалшунослик фанларидан дарс бера бошлади. Сўнгра қурилиш ташкилотига бригада бошлиғи, мастер, прораб, капитал қурилиш бўлими бошлиғи сингари лавозимларда 17 йил фаолият кўрсатди.

Убайдулла ака Бектемир районидаги «Бузовчи» маҳалла комитети раислигига сайланганда 1989 йил эди. Шундан буён у халқ ташвишида елиб-югуради. Тўрт фарзанднинг отаси У. Сарсенбоев номини бугунги кунда нафақат маҳалладошлари, балки бутун район аҳли ҳурмат билан тилга олади. У ўзининг жонкуярлиги, энг асосийси самарали меҳнатлари эвазига бултур Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

— Убайдулла ака бу мукофотга жуда муносиб, — дейди Бектемир район ижроия комитети раисининг муовини Ҳабибулло Толипов. — У киши ўзининг тўғрисиқлиги, ташкилотчилик қобилиятига эгалиги билан халқ орасида ҳурмат қозонди. Ана шу хислатларини инобатга олиб, уни ўтган йилнинг декабрь ойида район маҳаллалар ишлари мувофиқлаштириш шўъбаси мудирлигига тайинладик. У ўзига билдирилган ишончни оқлапти...

— Убайдулла эндигина қирқ бешга чиққан бўлса-да, биз уни маҳалламизнинг обрўли оқсоқолларидан деб биламиз, — дейди маҳалла оқсоқоллар кенгаши раиси Аймамбет ота Нурибегов. — Уни маҳалламизга раис қилиб сайлаганимиздан буён кўплаб ўзгаришлар бўлди. Маҳалламизда бирорта тўй-ҳашам ёки бошқа тадбир ўтказиладиган бўлса, оқсоқоллар билан келишган ҳолда исрофгарчиликсиз, тартиб билан ўтказишга ҳаракат қилади. Шунинг ҳам айтиб ўтиш ўринлики бу ишларда раисимизга маҳалла фаолларидан Обиджон Назаров, Мирзааҳмад Қайназаров, Бўрибой Чирчиқбоев ва имом-хатиб Аҳмаджон Иброҳим ўғли яқиндан ёрдам берапти.

Биз район раҳбарлари ва маҳалла фаолларининг Убайдулла ака ҳақидаги илиқ сўзларини эшитгач, у кишининг ўзи билан суҳбатда бўлдик:

— «Бузовчи» маҳалласи ташкил топган 1989 йилнинг сентябрь ойида маҳалла аҳли мени комитет раислигига сайлаган эди. Ўтган давр ичида маҳалламизда анчагина ўзгаришлар бўлди. Аммо бу ишлар фақатгина менинг фаолигим билан эмас, балки бутун маҳалламиз фаоллари, қолаверса районимиз раҳбарларининг ташаббуси, жонкуярлиги билан амалга оширилмоқда, — дейди Убайдулла ака камтаринлик билан. — Айни пайтда маҳалламизда маҳалла комплекси қурилмоқда. Унинг таркибига чойхона, ошхона, сартарошхона ва бошқа маънавий хизмат бўлиmlарни қад кўтарди. Комплекс шу йилнинг баҳорида ишга туширилиши керак. Ҳозир қурилиш ишлари 5-маҳсус механизацияланган кўчма корхонаси бунёдкорлари томонидан олиб борилапти. Корхона бошлиғи А. В. Фармоновнинг ваъда беришича комплекс 4—5 ой ичида ишга туширилиши лозим. Шунингдек, районимиздаги ягона бўлган масжид ҳам ҳашар йўли билан бошланиб, қуриб битказилди.

Бундан ташқари район ободонлаштириш бўлими бошлиғи К. М. Солихов, ижроком раиси муовини Х. Д. Толиповларнинг ёрдами билан Усмон Юсупов ва Қўқон Дарвоза кўчалари тўлиқ асфальтлаштирилди. У. Юсупов кўчасидаги корхоналарнинг чиқиндиларини тозалашда автокорхоналар ва темир бетон корхоналари жалб қилинди. Эндиликда бу ахлат уюмлари ўрнида ҳашар йўли билан боғ барпо этишни режалаштиряёلمиз. Шунингдек шу йилнинг ҳисобидан маҳалламиз аҳолиси учун ҳаммом қуриб, қисқа вақт ичида ишга туширишни мўлжаллаёلمиз. Хуллас, қиладиган ишларимиз ҳали жуда ҳам кўп.

Муҳиддин БОЗОРОВ.

АБДУХАЛИД отанинг табаррук ёшини таитанали нишонлашга йирилган ёру биродарлар, қўни-қўшнилар, қўйинги, барчанинг юзида табассум. Ҳовли тўридан жой олган санъаткорларнинг дилрабо қўшиқлари дилларга ором бағишламоқда. Маҳалла оқсоқоли Турғунбой ака «чақалоқ»қа аталган табрик сўзини шундай ифодалади:

— Абдухалид ота Раҳматиллаев «Пахта» маҳалласининг фахри. У кишининг меҳнати, шарқ услубидаги нақшинкорлик санъати эл оғзига тушди. Фарзандларини ҳам меҳр-оқибатли, ишбилармон инсонлар қилиб тарбиялади. Маҳалладошимизга чинор умрини тилайман...

Раис кекса маслакдошига чуст дўши, тўн кийгазиб, белига шойи қийиқча боғлади. Хонадонда гулдурас қарсақлар кетидан яна мусиқа садолари янгради. Турғунбой ота тантанадан уйига яхши кайфиятда қайтди. Энди кўзи уйкуга кетган ҳам эдики, кўча эшик тақиллашидан уйғониб, ташқарига чиқди. Эшик олдида турган кўзи ёшли жувон отани кўриши билан ҳасратини айта бошлади.

— Турғунбой ота, отам ўрнида отамсиз, яна Сизни паноҳ тортиб келдим. Ўзингиз биласиз, тўйимиз булганига ҳали олти ой ҳам бўлгани йўқ. Эрим яна ичиб келиб, «Уйингиз кетмасанг чопиб ташлайман», деб кўзига кўринган чинни идишларни синдириб ташлапти...

Туннинг алламахал пайти бўлишига қарамай, оқсоқол тезда йўлга тушди. Икки ёшни ёнига ўтказиб кўп насихат қилди. Ўтмишдан мисоллар келтирди. Йигитни ичкиликка ружу қўймасликка, келинни эса бардошли бўлишга кўндирди...

Бундай нохуш воқеаларнинг олдини олишда Т. Иноғомовга кўп йиллик тажрибаси асқотаяпти. Отаҳоннинг аралашуви туфайли кўплаб оилалар бугунги кунда фаровон ҳаёт кечирмоқда. А. Маъмуров, А. Абдурахмоновлар оиласи ҳам ана шундай оилалар жумласидан.

Собир Раҳимов районидаги Турғунбой ота раислик қилаётган «Пахта» маҳалла-

си ўзининг ўчмас тарихига ҳам эга. 64-йилларда 110 хўжаликдан иборат хонадон паҳса девор, тупроқ солинган томли пастқам уйларда яшар; қиш пайтида тизза баравар лой, ёз кунлари чанг-тўзон кечиб ўқишга, ишга қатнар эдилар. Тошкент зилзиласидан сўнг маҳалла тубдан ўзгариб кетди. Охунбобоев ва «Коммунизм» жамоа хўжаликлари аҳли

КЎРГАНМИЗ ТЎЙ БЎЛСИН

ҳисобига маҳалла ҳам бўйига, ҳам энга кенгайиб, 475 хонадонга етди. Қариялар йиғилишиб маҳаллага раислик қилишни ишбилармон, хушмуомала, олий маълумотли 28 ёшли муҳандис йигит — Турғунбойга топширишди. Ана шундан бери оқсоқоллик қилиб келаётган Т. Иноғомов маҳалладошларидан ҳеч қачон ўз ёрдамини аямай, улар ҳурмати-ни қозониб келмоқда.

Раисга яқиндан ёрдам бериб келаётган фаоллар ҳам маҳаллада кўплаб топилди. Масалан, Қобил ака Зокиров маҳалла ободончилик ишларига бошқош, у клуб ва чойхона қурилиши учун бинокорлик материалларини етказиб беришда жонбозлик намуналарини кўрсатди. 10-автомобиль таъмирлаш заводининг директори Эркин Мирсодиқов ва кимё фанлари номзоди Турғун Юнусовлар маҳалла ёшларининг яқин маслакдошлари ҳисобланишади. Хотин-қизлар Кенгашининг раисаси Латылон Исманова ва ўртоқлик судянинг раиси Мутал Муҳамедовлар олиб бораётган ишлар ҳам таҳсинга лойиқ.

Маҳалла комитетининг раиси тўй комиссиясининг аъзолари Абдусамид Қоробоев, Пирмат Хўжаҳмедов, Нуъмон Зокиров, Дамин Хониевларга таъинланган ҳолда ортиқча харажатли маросим-

ларни чеклаб қўйди. Ихчам, созгина ўтаётган тўй ва маъракалар бошқа маҳаллалар жамоаларига ҳам ибратли. Бу ерда санъаткор, ошпаз, новвой, карнай ва сурнайчи ҳам четдан таклиф қилинмайди, ўзларидан топилади. Хушовоз хонанда Туробжон Юнусов етакчилигидаги Ҳакимжон Каримов, Нуриддин Хўжаев, Исом Зайнитдиновлар «Наврўз» байрамлари, юбилей кечалари ва тўй маросимларини ўтказишда ўзларининг беназир хизматлари, дилрабо куй ва қўшиқлари билан маҳалла жамоасини хушнуд қилиб келмоқдалар.

Республикамизнинг Мустақил деб эълон қилинишини турли миллат вакиллари-ридан таркиб топган маҳалла аҳли зўр мамнуният билан қарши олди. Эминжон Каримов, Абдухалил Раҳматиллаев, Шоаҳмад Шоюсупов каби нуруний отахонларнинг доно маслаҳатлари билан эски маъит хоналари ва ҳовли сатҳи-ни эгаллаб олган озиқ-овқат дўқони омборхонаси, новвойхоналар кучирлиди. Маъитни қайта тиклаш мақса-дида таъмирлаш ишлари жадаллаштирилди. Гурунларда «Ҳадис» да ёзилган тарбиявий ҳикоялар, ҳикматли сўзлар ҳақида баҳс юри-тилмоқда.

Ҳа, «Пахта» маҳалласида ҳаёт қайнайди. Турғун ака бозор иқтисодиётига ўтиш-даги машаққатли кунларни енгиш, сабр-бардошли бў-лиш режалари ҳақида ўй-лайди. Мана у шундай хаёл-лар билан маҳалла идора-сига етиб келганини билмай қолди. Оқсоқолни тўйга нав-батга ёзилувчилар мамну-ният билан кутиб олдилар. «Элимиз тўн, эгимиз бут, кўрганимиз тўй бўлсин», дея ишбошининг юзига та-бассум югурди.

Фаттоҳ АБДУРАҲИМОВ.

СУРАТДА: Турғунбой Иноғомов (ўртада) маҳалла фаоллари — Эркин Жўраев, Мутал Муҳамедов, Қобил Зокиров ва Шамши Жало-ловлар билан келгуси ре-жалар ҳақида суҳбатлаш-моқда.

Умидбек Иброҳимов сурати.

ПРЕЗИДЕНТИМИЗГА МАДАДКОР БЎЛАМИЗ

ХАМЗА районининг Бобоохун Салимов номи билан аталувчи маҳалласида бўлиб ўтган навбатдаги йиғилишда нафақат шу маҳалла ҳудудидаги кўп қаватли уйларда истиқомат қилувчилар, балки қўшни—Амир Темур, Акмал Икромов, Дўстлик, Усмон Носир маҳаллалари фаоллари ҳам иштирок этишди. Шунингдек, район ижроия комитети, турар жойлардан фойдаланиш идораси ички ишлар ва соғлиқни сақлаш бўлимлари вакиллари, шаҳар ва район Кенгашилари депутатлари ташриф буюришди. Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг 25 январда шаҳар маҳаллалари фаоллари ва оқсоқоллари билан бўлиб ўтган учрашувидаги тақлиф-мулоҳазалардан келиб чиққан ҳолда маҳалла фаолиятини яхшилаш, Наврўз байрамига тайёргарлик кўриш масалалари хусусида атрафлича фикр юритилди.

Шу маҳалла комитети раиси Абдурашид Собитов маҳаллалар аҳли маданий-маиший ва ижтимоий шароитларига катта эътибор бераётгани учун республикамиз Президентига миннатдорчилик билдирди. Умуман маҳаллалар аҳли Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг мустақиллик, халқимиз турмуш даражасини яхшилаш, фуқаролар тотувлигини таъминлаш юзасидан сай-ҳаракатларини мададкор бўлишларини яқдиллик билан айтишди. Йиғилишда маҳаллалар ҳудудида жойлашган дўкон, гараж, ширкат, мактаб, боғча ва бошқа муассаса, корхона, ташкилотлар назорати маҳалла комитетлари ихтиёрига берилса, маҳаллалар ўз-ўзини иқтисодий жиҳатдан таъминлашни ва аҳолига хизмат кўрсатиш соҳаларида адолатсизликлар юзага келишига йўл қўйилмаслиги ҳам таъкидланди. «Ислам олий маъҳади» проrektори Абдулло Жолдас ўғли «Главташкентстрой»нинг шу ҳудудда жойлашган ётоқхонасидан диний билимгоҳнинг 120 нафар толибига жой беришгани учун миннатдорчилик билдирди. Райижроком масъул ходими Тойир Турсунов қисқа муддат ичида маҳалла идораси ва клуб учун жой ажратилишига ваъда берди.

Худойназар ЖУМАНАЗАРОВ.

«Шаҳар ободончилиги, аҳоли яшаш шароитини яхшилашга иложи борича кўмаклашишга, юртимиз тинчлиги, ҳар бир хонадон фаровонлигини таъминлашга ҳаракат қиламан».

1990 — 1995 йилларга мўлжаллаб қабул қилинган «Маҳалла» дастурига мувофиқ амалга оширилаётган ишлар кўламига рази солар эканмиз, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг пойтахт маҳалла комитетлари раислари ва оқсоқоллари билан 25 январда бўлган учрашувида айтган ушбу сўзларининг нақадар ҳолис эканлигига ишонч ҳосил қиламиз. Собит Иттифоқ тарихига кирувчи, бир-бирига ҳар томонлама узвий боғланган республикалар ўртасидаги иқтисодий алоқаларнинг издан чиққанлиги, нарх-наволар ошиб, молиявий инқироз исканжага олаётганлиги-ю, ҳам ашё ресурсларининг танқислигига қарамай, Республика Президенти, шаҳар ҳокимлиги аҳоли турмуш тарзини яхшилаш чораларини излашмоқда.

Акмал Икромов районидagi Собир Раҳимов, «Пахтакор», Киров районидagi Кисловодск, Октябрь районидagi «Наврўз», Сергели районидagi «Тўмарис», Хамза районидagi

© Акмал Икромов районининг Зиё Санд кўчасида янги очилган поликлиникали шифохона мажмуи.

«Маҳалла» дастури қандай бажарилмоқда?

1991 ЙИЛДА АМАЛГА

«Янгиобод» маҳаллаларида, Собир Раҳимов районидagi Қорақамиш даҳасида саккизта маиший хизмат кўрсатиш; Куйбишев районидagi «Гулшан» ва «Маданият», Ленин районидagi Сарикўл, Октябрь районидagi Оқлон, Сергели районидagi «Иттифоқ», Чилонзор районидagi «Чарх-Камолон» маҳаллаларида эса 6 та умумий овқатланиш иншоотларининг қурилиш фойдаланишига топширилганлиги бунинг ёрқин мисолидир.

Шунингдек, Акмал Икромов районидagi «Уриқзор», Али Қушчи, «Абдуллаев», «Пахтакор», «Бешқайрағоч», «Учтепа», Ульянов маҳаллаларида ва Зиё Санд кўчасида, Киров районидagi Оқтепа маҳалласида ва Новомосковская кўчасида, Куйбишев районидagi Пилла маҳалласида ва «Қорасув—6», «Қорасув—2» даҳаларида, Октябрь районидagi «Камолон» маҳалласида ва Ибн Сино даҳасида, Собир Раҳимов районидagi Қумлоқ, Сергели районидagi Нўғай-

қўрғон, Хамза районидagi «Висол» маҳаллаларида 25 та саноат ва озиқ-овқат дўкони; Октябрь районидagi Ал-Хоразмий маҳалласида эса сабзавот ва мевалар дўкони қурилди.

Акмал Икромов районидagi 140 ўринли болалар боғчаси («Уриқзор» маҳалласида), бир сменада 170 беморни қабул қила оладиган поликлиника ишга туширилди. Октябрь районидagi 169-мактаб яна 450 нафар ўқувчи ўрнига мўлжаллаб кенгайтирилди. Бир сменада 650 беморга хизмат кўрсатадиган поликлиника фойдаланишга топширилди. Собир Раҳимов районидagi 1266 ўқувчи таълим оладиган мактаб бунёд этилди.

ТАШҚИ ЁРИТГИЧЛАР ТАРМОҒИ, ЙЎЛ ВА ЙЎЛАКЛАР ҲАМДА СУҒОРИШ ШОХОБЧАЛАРИНИ ТЎЛА ТАЪМИРЛАШ

Акмал Икромов районидagi 12,4 километр ташқи ёритгичлар тармоғи, 49,9 минг квадрат метр йўл ва йўлаклар, 3,2 километр суғориш шохобчалари; Бектемир районидagi 0,3 километр ташқи ёритгичлар тармоғи, 32 минг квадрат метр йўл ва йўлаклар, 0,4 километр суғориш шохобчалари; Киров районидagi 13,6 километр ташқи ёритгичлар тармоғи, 41,9 минг квадрат метр йўл ва йўлаклар, 26,7 километр суғориш шохобчалари; Куйбишев районидagi 3,4 километр ташқи ёритгичлар тармоғи, 88,5 минг квадрат метр йўл ва йўлаклар, 1,1

километр суғориш шохобчалари; Ленин районидagi 4,8 километр ташқи ёритгичлар тармоғи, 95,1 минг квадрат метр йўл ва йўлаклар, 2 километр суғориш шохобчалари; Октябрь районидagi 10,7 километр ташқи ёритгичлар тармоғи, 123,4 минг квадрат метр йўл ва йўлаклар, 10,2 километр суғориш шохобчалари; Собир Раҳимов районидagi 6,4 километр ташқи ёритгичлар тармоғи, 32,7 минг квадрат метр йўл ва йўлаклар, 7,8 километр суғориш шохобчалари; Сергели районидagi 6,7 километр ташқи ёритгичлар тармоғи, 39,5 минг квадрат метр йўл ва йўлаклар, 1,6 километр суғориш шохобчалари; Фрунзе районидagi 10,1 километр ташқи ёритгичлар тармоғи, 90 минг квадрат метр йўл ва йўлаклар, 5,3 километр суғориш шохобчалари; Хамза районидagi 9,4 километр ташқи ёритгичлар тармоғи, 82,2 минг квадрат метр йўл ва йўлаклар, 9,3 километр суғориш шохобчалари; Чилонзор районидagi 15,2 километр ташқи ёритгич тармоғи, 38,9 минг квадрат метр йўл ва йўлаклар, 0,8 километр суғориш шохобчалари тўла таъмирланди. Бу—шаҳар миқёсида жами 93 километр ташқи ёритгичлар тармоқлари, 714,1 минг квадрат метр йўл ва йўлаклар, 68,4 километр суғориш шохобчалари тўла таъмирланди демакдир. Бу мақсадлар учун 7970,6 минг сўм, яъни режадагидан 2107,6 минг сўм ортиқ сарфланди.

© Октябрь районининг «Камолон» маҳалласида очилган озиқ-овқат дўкони.

УЙЛАРИДА ИШЛАШАДИ

«ЛЕВЕНТУЛЬ» ишлаб чиқариш бирлашмаси Мирза Юсуф номи билан аталувчи маҳалладаги кўп болали оналарга яхши бир қўлайлик яратиб берди. Энди 40 нафар хотин-қиз касаначилик билан шуғуллана бошлади. Бу ишни йўлга қўйишда бирлашма ходимларидан Файзулла Исматуллаев ва Саъдулла Абдуллаевлар алоҳида ташаббус кўрсатишди.

Касаначи хотин-қизлар шу кунларда тикув машинасида катталиги 45x45 сантиметр бўлган дастурмошчалар четига жило беришмоқда. Бу касб янги бўлишига қарамай, Барно Кавилова, Таманноҳон Турсунхўжаева, Насиба Шарипова, Лазиза Баҳодирова каби илғорлар 80—100 тадан ёлро сифатли дастурмошлар топширмоқдалар. Саъдулла СУЛТОНОВ.

ҲАММАНING ФИКРИ БИР ХИЛ

КИРОВ район маҳаллалари, мавзелари, уй комитетлари раислари, фаоллари ҳамда жойларда фаолият кўрсатётган ширкат ва кичик корхона раҳбарлари, райондан сайланган халқ депутатлари билан бўлиб ўтган мажлисда ҳам 16-17 январь кунлари Талабалар шаҳарчасидаги воқеалар, тинч-тотувлик, ёшлар тарбияси, миллий қадриятлар масалалари атрафлича муҳокама этилди, фикр-мулоҳазалар билдирилди. Унда сўзга чиққан район ҳокими Рустам Калонов, «Конструктор» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг директори, Ўзбекистон халқ депутати Абдували Фуломмаҳмудов, район маҳаллалар иштини мувофиқлаштириш кенгашининг раиси Кабир Комилов, Карл Маркс номи маҳалла комитетининг раиси Саидазим Шарифхўжаева ва бошқалар ёшлар тарбиясига алоҳида эътибор бериш, жойлардаги муаммоларни ўз вақтида ва иложи борича тезроқ дартараф этиш, ҳозирги вақтинчалик қийинчиликли даврда сабр-тоқатли бўлишга чақирдилар.

Фаоллар ва оқсоқоллар учрашувида Тошкент шаҳар Ҳокимининг ўринбосари — уй-жой коммунал ва энергетика мажмуаси раҳбари Рўзи Ҳикматуллаев иштирок этди.

Абдували БОҚИЕВ,

Киров район Кенгаши ташкилий ишлар бўлимининг катта маслаҳатчиси.

«АЛОҲИДА БЎЛСИН»

АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ номидаги Тошкент техника дорилфунунининг доценти Неъматжон Ҳасанов «Маҳалладош»нинг 28 ноябрь сонидagi ушбу сарлавҳали мақоласида жуда муҳим мавзунини тилга олган, деб биламан ва ўзим кундалик ҳаётда иштирок этаётган баъзи бир мисолларни келтирмоқчиман. Масалан, бизнинг маҳалламизда бирор киши вафот этса, дарров мени чақириб, маслаҳат сўрашади. Мен эса етиб борган, мусибат тушган хонадон аъзоларига йўл-йўриқ бераман, қилинмажак юмушларни айтаман.

Агар тиббиёт бўлимида ЗАГС ходими ҳам ўтирса, иккита ҳужжатни бир жойдан олиш мумкин бўларди демакдир. Еки вафот этган кишиларга ҳужжат расмийлаштириш ҳуқуқи тўла тиббиёт идоралари ходимларига топширилса, янада яхши. Қисқаси, вафот этган кишига ҳужжат фақат бир жойдан олиниши керак. Муаллифнинг «ЗАГС бўлимида домла учун алоҳида хона ажратиш, никоҳни шу ерда ўқитиш керак», деган фикрига ҳам юз фоиз қўшилман.

Мўмин РАСУЛОВ.

Акс садо

«ДАРАХТЛАРДАН ОҚИЛОНА Фойдаланайлик!»

«МАҲАЛЛАДОШ»нинг 30 январь сонидagi юқоридagi сарлавҳа остида босилган мақолани ўқиб, энг долзарб масалани кўтарганлари учун мақола муаллифларига ва муҳарририятга ташаккур изҳор этгим ва ўзимнинг ҳам баъзи бир фикр-мулоҳазаларим билан ўртоқлашгим келди. Илгарилари ўзбек хонадонидagi ўғил бола туғилса ҳовли-боғлари четига 30-40 туп терак кўчатлари ўтқазиларди. Шу бола вояга етгач тераклар кесилиб, унга атаб айвонли уй солинар, сўнгра эса уйлантирилларди.

Отам ўрта дехқон эдилар. 2 гектар еримизнинг 1 гектари — узумзор, 1 гектари — олмасор-ноқзор эди. Еримизнинг энг чеккасида катта ариқдан сув доимо оқиб турарди. Шу ариқ четларига раҳматли отам мингдан ортиқ терак кўчати эккан эдилар. Ҳар 7—8 йилда этилган теракларни кесиб иморат қураш эдик. Ортиқчасини эса кўни-қўшилларга сотардик. Уша пайтларда (20-30-йиллар) иморат солувчиларнинг Россиядан қурилиш материаллари сотиб олганларини эслолмайман. Қурилиш материаллари ўзимиздан чиқарди.

Муаллифлар кўниб ёзганларича бор. Ахир шаҳарда ва қўшни Қайраб, Калинин, Тошкент районлари кўчалари четиди неча минглаб терак дарахтлари узок йиллардан бери ўсиб турибди-ю, аммо уларни кесиб муҳтожларга сотиш ҳеч кимнинг хаёлига келмайдди. Натижада тераклар қариб, чириб ётибди. Назаримда шаҳар, район ободонлаштириш бошқармалари қошида алоҳида бригадалар ташкил этиш ва улар орқали қурилишга яроқли йўғон, иморатбоп теракларни кесиб шох-шаббаларидан тозаляб, аҳолига сотиш вақти келди. Бундан ҳам иморат қурувчилар, ҳам давлат манфаатдор бўлади.

Яна битта фикрим: шаҳардаги катта кўчаларга ёнғоқ ва терак кўчатлари эккиш керак деб ўйлайман. Шунда келажак авлодга ҳам қурилиш материаллари, ҳам ёнғоқ меваларини мерос қолдирган бўламиз.

Абдуфаттоҳ НАБИХҲАЕВ.

ОШИРИЛГАН ИШЛАР

КУКАЛАМЗОРЛАШТИРИШ, ЭЛЕКТР ТАРМОҚЛАРИНИ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИШ, СУВ ТАЪМИНОТИ ВА КАНАЛИЗАЦИЯ

Акмал Икромов райониде 0,8 гектар майдон кўкаламзорлаштирилди, 1 километр электр тармоғи реконструкция қилинди, 3,1 километр сув таъминоти, 19,4 километр канализация қуурлари ётқизилди. Бектемир райониде 1,2 гектар ер кўкаламзорлаштирилди. Киров райониде кўкаламзорлаштирилган майдон 4 гектарни ташкил этди. 3 километр электр тармоғи реконструкция қилинди, 1,4 километр сув таъминоти, 5,8 километр канализация қуурлари ётқизилди. Куйбишев райониде 5,2 гектар ер кўкаламзорлаштирилди, 2,5 километр электр тармоғи реконструкция қилинди, 5,5 километр сув таъминоти ва 7,3 километр канализация ишлари амалга оширилди. Ленин райониде кўкаламзорлаштирилган майдон 5,5 гектарни, реконструкция қилинган электр тармоғи 1,4 километрни, сув таъминоти қуурлари 1,1 километрни, канализация қуурлари 0,9 километрни ташкил этди. Октябрь райониде 7,7 гектар майдон кўкаламзорлаштирилди, 9,7 километр электр тармоғи реконструкция қилинди, 2,5 километр сув таъминоти ва 8,2 километр канализация қуурлари ётқизилди. Собир Раҳимов райониде кўкаламзорлаштирилган майдон 2,5 гек-

тарни, реконструкция қилинган электр тармоғи 4,5 километрни, сув таъминоти 2,7 километрни, канализация 3,2 километрни ташкил этди. Сергели райониде 1,5 гектар ер кўкаламзорлаштирилди, 0,5 километр электр тармоғи реконструкция қилинди, 1,2 километр сув қуурлари ётқизилди. Фрунзе райониде 6,2 гектар ер кўкаламзорлаштирилди, 26,7 километр электр тармоғи реконструкция қилинди, 0,5 километр сув таъминоти ва 1,7 километр канализация ишлари бажарилди. Ҳамза райониде 7,2 гектар майдон кўкаламзорлаштирилди, 1,2 километр жойга сув таъминоти, 0,9 километр жойга канализация қуурлари ётқизилди. Чилонзор райониде кўкаламзорлаштирилган майдон 0,6 гектарни, реконструкция қилинган электр тармоғи 2 километрни, сув таъминоти 0,9 километрни, канализация 2,7 километрни ташкил этди. Шаҳар бўйича жами 42,4 гектар майдонни кўкаламзорлаштириш, 51,3 километр узунликдаги электр тармоқларини реконструкция қилиш, 20,1 километр сув таъминоти ва 50,1 километр канализация қуурлари ётқизиш учун 13426,7 минг сўмлик маблағ сарфланди. Бу — режадагидан 2647,6 минг сўм зиёд ишлатилди, демакдир.

**ГАЗЛАШТИРИШ,
ТЕЛЕФОНЛАШТИРИШ**
Акмал Икромов райониде 254 хонадонга табиий газ, 1760

хонадонга телефон; Бектемир райониде 102 хонадонга табиий газ; Киров райониде 48 хонадонга табиий газ, 568 хонадонга телефон; Куйбишев райониде 94 хонадонга табиий газ, 3291 хонадонга телефон; Ленин райониде 80 хонадонга табиий газ, 31 хонадонга телефон; Октябрь райониде 593 хонадонга табиий газ, 715 хонадонга телефон; Собир Раҳимов райониде 1595 хонадонга табиий газ, 1400 хонадонга телефон; Сергели райониде 250 хонадонга табиий газ, 771 хонадонга телефон; Фрунзе райониде 32 хонадонга табиий газ, 241 хонадонга телефон; Ҳамза райониде 342 хонадонга табиий газ, 593 хонадонга телефон, Чилонзор райониде эса 100 хонадонга табиий газ, 466 хонадонга телефон — жами 3490 хонадон газлаштирилди ва 9836 хонадон телефонлаштирилди. Бу мақсадлар учун режадаги 3354,5 минг сўм ўрнига 4006,9 минг сўм сарфланди.

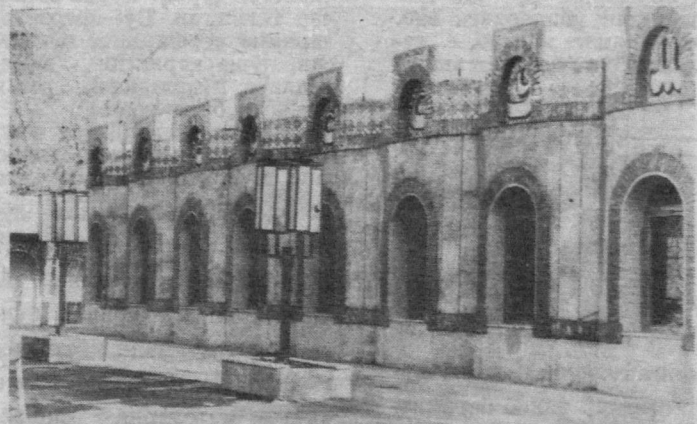
Юқориде келтирилган рақамлар шаҳримиз ободончилиги ва аҳоли маданий-маиший турмуш тарзини яхшилаш мақсадида «Маҳалла» дастурида 1991 йилга кўзда тутилганидан анча кўп маблағ ажратилганидан далолат бериб турган бўлса-да, бироқ бу — барча соҳалар бўйича режа бажарилди, деган гап эмас. Ваҳоланки, йўл ва йўлакларни тўла таъмирлаш 102,6 фойз, канализация 118,7 фойз, табиий газ қуурлари ётқизиш

115,1 фойз, телефонлаштириш 108 фойз, поликлиникалар очиш 100 фойз бажарилган, 8 та санот ва озиқ-овқат дўкони, 3 та умумий овқатланиш, 6 та маиший хизмат кўрсатиш шохобчаси кўзда тутилганидан кўп қурилган бўлса-да, моддий маблағ ва хом ашё материалларининг тақчиллиги, улар нархининг кескин ошиб кетганлиги туфайли ташқи ёриткич тармоқлари ҳамда суғориш шохобчаларини тўла таъмирлаш режалари мос равишда 89,3 ва 68,5 фойзгагина адо этилди.

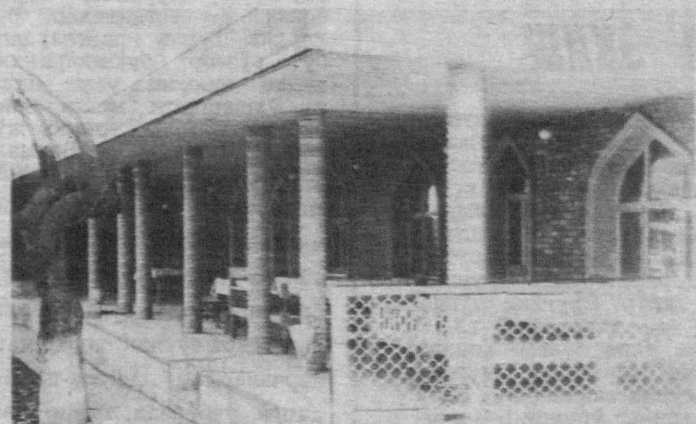
Сув таъминоти қуурлари ётқизиш 73,1, электр тармоқларини реконструкция қилиш 51,7, кўкаламзорлаштириш ишлари эса 78,1 фойзни ташкил этди. Газ қуурлари ётқизиш топшириғи адо этилди-ю, аммо уни хонадонларга тортиш режаси салкам 15 фойзга кам бажарилди. Кўзда тутилган 8 та ўрнига атиги битта сабзавот ва мевалар дўкони, 3 та ўрнига 2 та мактаб, 2 та ўрнига битта болалар боғчаси фойдаланишга топширилди.

Айни кунларда «Маҳалла» дастурининг бу йилги режаларини ишлаб чиқиш ниҳоясига етмоқда. Унда беқарор нарх-наволар қиймати имкони борича мукамалроқ инobatга олинади. Чунки, мазкур йил режаларини бултурги «қарз»лардан қутулиш омили ҳам батафсил ўз ифодасини топиши лозим. «Маҳалла» дастурининг 1992 йилга мўлжалланган режалари аниқ бўлгач, рўзномамизда у ҳақда батафсил ҳикоя қилиб берамиз.

Суратларни
Сайдали Султонов олган.

Фрунзе районининг Бобур кўчасида 450 хўрандага мўлжаллаб реконструкция қилинган замонавий ошхона.

Чилонзор районидagi «1-Чарх-Камолон» маҳалласида бунёд этилган новвойхонали замонавий чойхона.

Дил изҳори

ҚАЙНОНАМ ҲАҚИДАГИ ҲАҚИҚАТ

МЕН қайнонам — онамлар ҳақида бор ҳақиқатни айтишни ўзимнинг бурчим деб билдим-у, баъзилар «Тил учиде шундай дейётган бўлса керак», дейишармикан, деган андишага бордим. Лекин қўни-қўшнилари, қариядош-уруғлари, қолаверса, «Янгиобод» маҳалласи (Ҳамза райони) аҳли бу уйга тушганимга 20 йил бўлган бўлса, қанчалик тотув яшаётганлигимизнинг гувоҳлари-ку, дея ёзишга жазм қилдим.

Мен бу хонадонга келин бўлиб тушганимда 19 ёшда бўлиб, Пўлдош Охунбобоев номидаги тиббиёт билим юртида ўқир эдим. Ўз уйимда анча эркин ўсганим учунми, очғи кўп уй-рўзгор ишларини билмасдим. Турмуш, рўзгор деган фалсафанинг «мағзи»ни аста-секин чақа бошладим. Рўзгор ишларини қайнонам — онамлар «Ундай эмас болажоним, бундай», деб сабр-тоқат, вазминлик ва ширинсуханлик билан ўргатиб бордилар. Мен ҳам кунт билан сўз қайтармай, бир йилда уй-рўзгор юмушларини ўрганиб олдим.

Билим юртини битириш йили фарзандлик бўлган бўлсам ҳам қайнонам олий маълумотли бўлишимни орзу қилиб, Низомий номидаги ўқитувчилар тайёрлов олий билимгоҳига киришга ундадилар. Уй юмушлари ва бола тарбия-

сини ўз зиммаларига олиб, менинг аъло даражада ўқишим учун шароит яратиб бердилар. «Иссиқ жон иситмасиз бўлмайди», деганларидек ҳар гал фарзанд кўрганнимда анча бетоб бўлиб қолардим. Шунда ҳам улар сира оғирликни сездирмас эдилар. (4 фарзандим бор. Улар тарбиясини қайнонам ўз зиммаларига олганлар).

Қайнонам 81, 63-мактабларда 30 йил ёшларга зиё тарқатишдек шарафли ишда эришган ютуқлари учун Ленин ордени, «Улуғ Ватан уруши йилларидаги меҳнати учун» медали, қатор Фахрий ёрлиқлар билан тақдирланганлар. Тарбиячи бўлганлариданми, оиламизда катта-кичик барчамиз сизлашиб гаплашамиз. Бу ҳам иноқлик ва аҳилликка замин бўларкан.

Хуллас, теварак-атрофга қараб шундай хулоса чиқараман: тинч-тотув яшаш мумкин! У ҳар иккала томоннинг ўз қўллариде. Мен қайнонам — онамларни ҳар қанча мақтасам оз. Қани энди ҳамма қайноналар ҳам менинг қайнонам — Муборак Усмоновага ўхшаб каттар, ширинсухан, невараларининг меҳрибон мураббийлари бўлишса.

Башорат МАЪДИЕВА,
70-мактаб илғий бўлиж жудираси.

УМИД

ҚИЛАМИЗ

ФРУНЗЕ районидagi Абдулла Қаҳҳор номи маҳалламизда ёшларнинг йиғилишиб, шахмат-шашка ўйнайдиган, бошқа бирон-бир қизиқарли машғулот ўтказадиган жойи йўқ. Қариялар учун ҳам дам олишга шароит яратилмаган. Шу сабабли район мутасаддиларига маҳалла аҳли номидан мурожаат қилиб: «Маҳмуд Торобий кўчасида анчадан бери бўш турган 27-уйни ўз кучимиз билан таъмирлаб маҳит қурайлик, унинг ёнида чойхона, новвойхона, саргарошхона ҳам бўлади», — деб илтимос қилган эдик. Чунки шу иш амалга ошса маҳалланинг олимлари, ҳунармандлари билан суҳбатлар, учрашувлар ўтказилади. Бу бинода кутубхона, шахмат-шашка, домино ўйнайдиган хоналар, хотин-қизлар учун бирор кичик корхонага ўхшаш шохобча ҳам ташкил этиш мумкин бўлади.

Афсуски, бу илтимосимиз инobatга олинмади. Районимизнинг янги ҳокими бу илтимосимизни ерда қолдирмас, деб умид қиламиз.

Лутфулла БОБОТЙЛЛАЕВ,
маҳалла комитети аъзоси.

ФАОЛЛАР ЕНГ ШИМАРГАЧ

ЭНДИЛИҚДА 3300 кишилик маҳалламиз тубдан қайта шаклланди. Кўп йиллар маҳалла тўй-маъракаларида ўз жонқурлиги, ташаббускорлиги, изланувчанлиги, меҳнатсеварлиги билан ажралиб турувчи Аъзам Ҳамдамов раислиққа, Мурад Дўсмўхамедов эса котибликка сайланди. Собир Шокиров, Файзулла Нажмидинов, Александр Медведников сингари фаоллар комитет аъзолари бўлишди. Бир йил бурун сайланган ана шу маҳалла жонқурларининг ташаббускорликлари туфайли ободонлаштиришда, қадимги қадриятларни, миллий анъаналарни тиклашда туб ўзгаришлар содир бўлдики, бундай тажриба ҳақида «Маҳалладош» орқали ўртоқлашиш фойдадан ҳоли эмас.

Янги сайланган фаоллар иш режасини тузишар экан, дастлаб ижтимоий ҳаётдаги энг муҳим муаммоларни ҳал қилишни белгилаб олишди ва ишни маҳалла идорасининг нураб кетган бизнесини таъмирлашдан бошлашди. Уларнинг «Ҳа бўли» билан етти бор ҳашар уюштирилиб, бу иш ниҳоясига етказилди. Тўй-маъракаларда ишлатиладиган жиҳоз-анжомларни сақлаш учун қўшимча учта хона ҳам қуриб битказилди. Бундай ҳашар қабристонда ҳам ўтказилди. Деярли барча кўчалар асфальтланди ва симёғочлар ўрнатилиб кўчалар чароғон бўлди. Ахлатлар уюми ўз вақтида олиб кетила бошланди. Болалар яйраб ўйнаши учун спорт майдончаси қурилиб, турли ускуналар ўрнатилди.

Фаолларнинг дастлабки хизмати, айниқса «Наврўз» кунини намойиш бўлган эди. Маҳалла идораси жойлашган кўчага ўнлаб столлар қўйилиб, улкан самоварда чой қайнатилди ва дошқозонда 70 килограмм гуручдан ош дамланди, қадимги мевазор боғлар ўрнида бунёдга келган ушбу маҳалланинг барча аъзолари тақлиф қилинди. Столлар атрофида ўзбеклар, тожиклар, руслар, татарлар, украинлар, қозоқлар, корейлар... жами ўн тўрт миллат вакиллари жой олишди. «Юлдуз» дастаси санъаткорлари даврага янада фойз киритишди.

Бугунги иқтисодий тақчиллик даврида маҳалладаги юздан зиёд кам даромадли нечор оилаларга, уруш ва меҳнат фахрийлари, ҳамда кекса ва ёлғиз кишиларга ёрдам тариқасида бир тонна ун ва уч юз жуфт калиш тарқатилди. Фаолларнинг участка миқраби билан кечалари навбатчилик ҳам қилиб туришлари натижа-сида маҳаллада талончилик, ўғрилик, қароқчилик қаба нохуш воқеалар содир бўлмапти. Аҳоли ичимлик суви ва табиий газ билан таъминланган. Аммо телефонга муҳтожлар бор. Шу боис бу йил яна қирқта хонадонга телефон тушириш, шунингдек канализация ўтказиш, Куйбишев райжирокоми томонидан Қорасув соҳилидан ажратиб берилган 60 сотих ерда қиймати 100 минг сўмлик чойхона, спорт майдончаси ва оромгоҳ қуриш ишларини амалга ошириш, хонадонларида чорва моллари ва парранда боқайтганлар эҳтиёжини тўлароқ қондириш учун алоҳида ем дўкони очиш режалаштирилган.

Исмомил ОТАЖОНОВ,
Куйбишев районидagi Жонибеков номи маҳалла фаоли.

ТАҚДИР... 1946 йили «Бешёғоч» даҳасининг «Янги маҳалла» номли маҳалласида дунёга келган Абдуманнобнинг 3 ёшида қаттиқ хасталикка чалиниши, унинг асорати туфайли ёруғ дунёни илғай олмай қолгани на отаси Абдуфаттоҳ ака, на ойиси — Карима опа билолмасди... Оёқ очиб чопқиллаб юрган Абдуманноб ҳам, унинг ота-онаси ҳам бундан қаттиқ изтироб чекишди. Лекин на чора, ҳакимлар ожизлик қилишгач, тақдирга тан бермасдан ўзга клож йўқ эди...

Абдуманнобни кўзи ожиз болаларнинг Тошкентдаги махсус мактаб-интернатига топширишди. У бу ерда рельеф-нуктали ҳарфларда ўқиш ва ёзишни, шунингдек мўлжал олиб юришни ўрганди. Зеҳни ўткирлиги, билимга ташналиги туфайли 1970 йили Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика олий билимгоҳининг тил ва адабиёт куллийетини имтиёзли диплом билан тугатиб, кўзи ожизлар босмаҳонасида меҳнат фаолиятини бошлади. А. Фаттоҳов талабалик йилларидан бошлебоқ шеър, ғазаллар ёзишни машқ қиларди. Уларни куйга солиб, торда хиром этарди. Бир сўз билан айтганда, шеърятга ва санъатга ихлоси баланд эди. Шу боис ҳам уни кўзи ожизлар марказий маданий саройига директор этиб тайинлашди. Бугунги кунда у кўзи ожизларнинг «Янги ҳаёт» журна-лида бўлим муҳаррири лавозимда фаолият кўрсатапти, шеърлари матбуот саҳифаларида эълон қилинапти, кўшиқлари радио тўлкинла-рида янграпти. Куйида Абдуманноб Фаттоҳов ижодий намуналари билан танишасиз.

МУДРАМА

Мудрама, мудрама, қаддингни кўтар!
Муस्ताқил Ватанинг муस्ताқил ўғли!
Аллодлар сен-мендан жасорат кутар,
Юраклар кесакмас, бўлсин ўт-чўғли!
Бас етар! Жим деса жим бўлганларинг,
Дарднинг ичинга юганинг етар!
Нингларинг келса-да, эҳ, кулганларинг,
«Даҳо»лар буйруғини кутганинг етар!
Керакми?! Овозинг янграб баралла,
Дилингда не бўлса, тилингда келсин!
Тобелик занжирини узиб улоқтир,
Тафаккур машъалини ёқини баландроқ!
Кўргани кўзим йўқ, ўқим отгани,
Настакшлик тинсолни — лаганбардорни.

ИРОДАЛИ КИШИЛАР

Эшакни «тоға» деб, дўстин сотганини,
Мансаб деб ҳар қандай ишга таяёрини.
Мудрама, мудрама, қаддингни кўтар!
Муस्ताқил Ватанинг муस्ताқил ўғли!
Аллодлар сен-мендан жасорат кутар,
Юраклар кесакмас, бўлсин ўт-чўғли!

ИЗЛАМА

Эзма, бадмаст даврасидан рўшнолик
излама,
Сўзи ёлгон, бевафодан ошнолик излама.
Давлатинг-у, мансабинг-чун ким агар
парвонадур,

Бесамардур — меҳрибонлик, жон фидолик
излама.
Ҳаддин ортиқ эркаланса, суйкалиб
нозик адо,
Ҳеч маҳал сен чин муҳаббат, дилраболик
излама.
Куйлашингни мақтаса ким, солмаса
аммо қулоқ,
Билки у бебаҳра инсон — ҳеч шайдолик
излама.
Савлатидан барча хуркар, кар-кару,
манман яна,
Бу каби «зўр» раҳбаридан бебаҳолик
излама.
Ул ким одам: меҳнат айлаб топса ўз
бахтин ҳалол,
Лек ҳаромдан одамлилик, ҳам худолик
излама.
Излаб-излаб, Абдуманноб, топдини ўз
ўринини?
Элга равшан бу сўзимдан дил қоралик
излама.

ЁРИШДИ

Тилим қайтди, дилим бундан чунон
ёришди,
Келажаким кўрдим равшан — нимкон
ёришди.
Илму фанда ёшлар жавлон урар,
шубҳасиз,
Орзуларим олғай амал осмон ёришди.
Қайта қуриш эркинликни айлади тақдирим,
Ташунчалар, ғоялар ҳам, замон ёришди.
Муаммолар кўндалангдир ҳар бир
қадамда,
Кимгадур тинчлик йўқдир — ёмон
ёришди.
Қайларгадир сувлар чиқардик, бўлди
гулистон,
Қайлардандир сувлар қочди, хазон ёришди.
Элим асли оқибатда машҳур жаҳон,
Кўнгилларида меҳру инсоф, имон ёришди.
Покланишининг даври келди, гуноҳлар ҳам
бор,
Ҳалолликда пахтаимиздек виждон ёришди.
Одам қадри ҳар нарсадан дунёда баланд,
Минг шукурки, ва ниҳоят, инсон ёришди.

Абдуманноб ФАТТОХОВ.

Томорқа хўжалигингизда

ЭРТАГИ КАРТОШКА ЭКИШ

Маҳаллаларда яшовчи, ҳовли-ийога ва ер майдони-га ёга бўлган ҳамшаҳарларимизга эртаги картошка экиш ҳусусида тушунча беришга журъат этмоқчиман. Чунки, ҳар биримиз ўз ер майдонимизда картошка ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари етиштирсак, ички бозоримизда арзончилик бўлишини тезлаштиришга ҳисса қўшган бўламиз.

«Седов», «Белорус эртаги», «Пирмунис» ва бошқа навли эртаги картошкаларни об-ҳаво шароитига қараб февраль ойининг охиридан то 10—15 мартгача экиш мумкин. Эртаги картошкadan юқори ҳосил олишнинг муҳим омил — уруғлик картошкани ўз вақтида сифатли тайёрлаш ва уни тўлиқ ундириб олишдан иборатдир.

Авалло, уруғлик картошкaлар вазига қараб сараланади. Улар 10—12 килограммдан ёғоч қутиларга авайлаб жойланади. Оғирлиги 100 грамм ва ундан зиёд вазндагилари алоҳида қутиларга жойланиши мақсадга мувофиқдир. Агар, нимкон бўлса 50—70 граммлик ва 30—40 граммлик уруғлик картошкаларни ҳам алоҳида-алоҳида қутиларга жойлаш керак. Ушанда уларни экиш осон кечади.

100 граммлик картошкалар қирчиб экилади, картошкани қирчиб экишда куртак чиқарган жойини кесиб юбормаслик зарур. Майда уруғлик картошкалар бутунлигича экилаверилади.

Агарда, уруғлик картошкaлар сараланмасдан экилса, йириклари тез униб чиқади ва майда уруғдан унганларнинг бир текис ўсишига ҳалақит беради. Натияжада ҳосилдорлик пасаяди.

Шунинг учун аввало уруғ-

лик картошкани тайёрлашга эътибор бериш лозим. Вазни бир хил бўлган картошкалар алоҳида-алоҳида ёғоч қутиларга юқорида айтганимдек шахмат усулида жойлаштирилади. Уруғлик картошкaга ҳарорат билан ёруғлик жуда зарур. Ёруғлик тушадиган ва ҳарорати 12-15 даража илғи бўлган хонада уруғлик картошка куртак чиқаргунча сақланади. Ёғоч қутиларнинг ўрнини 5-6 кунда алмаштириб туриш ҳам фойда беради.

Ёруғлик билан ҳарорат мўътадил бўлган хонадаги уруғлик картошкaда ўсимталар бақувват ва калта бўлади. Энаётганда бундай куртаклар синиб кетмайди. Ҳар 100 квадрат метр ерга 35 килограмм ҳисобида уруғлик картошка сарфланади. Бу-нинг учун 70 сантиметр узонликда оралатиб ариқ олинади. Ўсимлик билан ўсимлик оралиги уруғлик картошканинг вазига қараб 25—30 сантиметр бўлгани маъқул. Уруғлик картошкани 7—8 сантиметр чуқурликда куртагини юқорига қаратиб экиш тавсия этилади.

Экилган картошкалар устидан 1,5—2 сантиметр қалинликда чирган гўнг солиш лозим. Бу тадбир экиннинг тез униб чиқишига ва қатқалоқ бўлмаслигига кўмаклашади.

Хуллас, куртаклатиб экилган картошка текис ва хатосиз униб чиқади, ҳосилдорлиги 15—20 фоиз ошшига нимкон яратилади.

Самийон МАҲКАМОВ, Ўзбекистон сабзавот-подъёв картошка экишлари янги текшириш олийгоҳининг етакчи мутахассиси, қишлоқ хўжалик фанлари номзо-ди.

УНИМИЗДА қуроқ кўрпа, қуроқ кўрпача, қуроқ ёстиқ ва ёстиқчалар бўларди. Турли ранглардаги бу рўзгор буюмларнинг худди нақшо уста ишига ўхшашлиги менга завқ берар, томоша қилиб кўзим тўймапти. Бахмал, атлас, беҳасам каби шойи матолардан ташқари оддий читлар қийтимларидан ҳам ойм эринмай уларни бир-бирита улаб, қуроқ тижардилар. Тўрт бурчак оддий мато парчаларини кўрпа-тўшакларда, учбурчак, тумор шаклидаги қуроқларни эса ёстиқ кўзларида кўрардим. Ойтура, Ойниса, Султонпошша ва бошқа кўшни опоқлар ҳам бизниқига чиқишар, ойм билан суҳбатлашиб, дил чигалларини ёзишиб, биргалиқда чеварлик билан банд бўлишарди.

Уша незлари ҳали бола эмасманми, шўхлик қилиб, ўйнаб юрганимни кўришса олдиларига чақириб, қийтам матоларни олдимга қўйиб: «Рангига, қанақа матолигига қараб ажратиб тур», —

деб, матолар хилларини тушунтиришарди. Бу иш мен учун худди ўйинчоқдек эди. Опоқиларнинг мақтаб, ҳазиллашиб: «Уйланаётганинг-

Унутилаётган УДУМИЗ

ҚУРОҚ

да сенгайм қуроқ кўрпа, қуроқ ёстиқлар тижиб берамиз, мазза қилиб ётасан», — дейишларига унчалик тушунмасам ҳам ширинсухан гапларидан севиниб, тобора чаққонроқ ҳаракат қилардим.

Қадим замонлардан буён хонадонларимизни безаб келётган қуроқнинг қутлуғ ва ҳосиятли томонлари ҳам бор. Шунинг учун у Туркистон халқлари урф-одатларига сингиб кетган. Одатларимизга кўра йигит уйланса, қиз

турмушга чиқса оналари, албатта, қуроқ кўрпа-ёстиқлар тикишган. Бу—фарзандларимиз серфарзанд бўлишини, кўша қарнишини, аҳилликлари йўқолмасин, деган маънони билдиради.

Кейинги йилларда бу удумимиз унутилиб кетаётганидан қуроқчилик санъати хонадонларда жуда кам кўринапти. Айримлар вақт йўқлиги, иш кўплигини айтишса, баъзи бировлар бунга ҳожат қолмади, дейишмоқда. Ким билади, балки қийтам матоларни бир-бирига улашни ҳасислик, пасткашлик, қашшоқлик белгиси деб, тушуниб юрганлар ҳам бўлиши мумкин. Майли, ким нима деса деяверсин-у, лекин қуроқчиликни тежамкорлик, саранжом-сарингалик, гўзаллик рамзи, халқимизнинг оилага, фарзандга муҳаббатига белгиси деб тушунмоқ керак.

Маҳмуд АХМЕДОВ,
Ўзбекистон санъат музейининг катта илмий ходими.

Эргаш ака Файзиев хизматидан шу пайтгача ҳеч ким райжиган эмас. Ширинсухан чойхоначи ҳузурига ташриф буюрган ҳар бир кишини очиб чехра билан кутиб олади, ҳол-аҳвол сўраб, оби-тобида дамланган ширин чой қўяди. Қизиқ-қизиқ хангомалари билан дилингни хушқуд этади.

Холмат Мирзакаримов сурати.